

M.Ed. (Sem.-III) (New) (Rept.) Examination

A 008

Sociology of Education

April-2017

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instruction:** (1) Read the question carefully and write answer to the point.
(2) Figures to the right indicate full marks.

વિભાગ - ૧

- પ્રશ્ન ૧. નીચેના ત્રણમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના જવાબ આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં લખો. ૨૦ ગુણ
૧. શૈક્ષણિક સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ સમજાવી તેની અગત્યતા વિસ્તૃત રીતે સમજાવો.
 ૨. ધર્મનો અર્થ સમજાવી, ધાર્મિક શિક્ષણ અંગેની તરફેણ અને વિરુદ્ધની ટિપ્પણી કરો. તથા તેને લગતી જોગવાઈઓ જણાવો.
 ૩. સંસ્કૃતિનો અર્થ, વ્યાખ્યા તથા લક્ષણો જણાવી સંસ્કૃતિ અને સભ્યતા વચ્ચેનો તફાવત વિસ્તૃતમાં સમજાવો.
- પ્રશ્ન ૨. (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં લખો. ૧૦ ગુણ
૧. શિક્ષણના સામાજિક ઉદ્દેશોની શિક્ષણ પ્રણાલી પર ઊભી થયેલી અસર ટૂંકમાં સમજાવો.
 ૨. સામાજિક ગતિશીલતાના બે પ્રકારો સમજાવો.
 ૩. સામાજિક સ્તરે શિક્ષણના કાર્યો જણાવો.
- (બ) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. ૫ ગુણ
૧. શૈક્ષણિક સમાજશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપો.
 ૨. અનુભવસંચય એટલે શું ?
 ૩. કુટુંબની વ્યાખ્યા આપો.
 ૪. ભારતીય સાંસ્કૃતિક વારસાના ઘટક તત્ત્વો જણાવો.
 ૫. સંસ્કૃતિના પ્રકારો જણાવો.

વિભાગ - ૨

- પ્રશ્ન ૩. નીચેના ત્રણમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના જવાબ આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં લખો. ૨૦ ગુણ
૧. સામાજિક પરિવર્તન એટલે શું ? કેળવણી દ્વારા સામાજિક પરિવર્તન શી રીતે લાવી શકાય ?
 ૨. સામાજિક જૂથ અને સામાજિક વર્ગ ઉપર શિક્ષણની અસરો જણાવો.
 ૩. સમજાવો : સામાજિક પરિવર્તન લાવવામાં શિક્ષણની ભૂમિકા.
- પ્રશ્ન ૪. (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં લખો. ૧૦ ગુણ
૧. સામાજિક સ્તરીકરણની કેળવણી પર શી અસર થાય છે.
 ૨. સમજાવો : શિક્ષણમાં આધુનિકીકરણ.
 ૩. ટૂંક નોંધ લખો : ગરીબી ઉન્મૂલન માટેનું શિક્ષણ.
- (બ) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. ૫ ગુણ
૧. સમાજશાસ્ત્રનો પિતા કોણ ગણાય છે ?
 ૨. સામાજિક ગતિશીલતાની સંકલ્પના જણાવો.
 ૩. ખાનગીકરણ એટલે શું ?
 ૪. વ્યક્તિગત તિન્નતા સામાજિકરણને કઈ રીતે અવરોધે છે ?
 ૫. આંતરરાષ્ટ્રીયકરણનો અર્થ જણાવો.